

Tájékoztató a kötelezően választható hit- és erkölcsstan oktatás bevezetésével kapcsolatos kérdésekről

Főtisztelendő Plébános Atyák!

Mint arról a médiumokból már értesülhettek, a közoktatás átszervezése keretében megkezdődik az iskolákban a kötelező erkölcsstan, illetve ennek alternatívájaként a hit- és erkölcsstan oktatás. Ezzel a levéllel szeretnénk néhány hasznos információt nyújtani, hogy eligazodhassanak a sokszor egymásnak ellentmondó híresztelések között.

Tudjuk, hogy az új helyzet komoly szervezést, ezzel együtt pedig többletterhelést jelent.

Mégis kérjük, hogy ezt a komoly kérdést lelkiismeretesen és nagy odafigyeléssel kezeljék, hiszen a gyermekek, a fiatal nemzedék nevelése elsődleges Egyházunk és hazánk szempontjából is. Ha most bizonytalannak, nem elég meggyőzőnek tűnünk, az hosszú időre befolyásolja ezen új lehetőség eredményességét.

Szeretettel és bizalommal kérjük tehát, hogy minden Önöktől telhetőt tegyenek meg annak érdekében, hogy a gondjukra bízott területen minden iskolában meghirdetésre kerüljön a katolikus hit- és erkölcsstan oktatás.

Ennek sikere nagyban azon múlik, mennyire sikerül a gyermekek szüleit meggyőznünk, rávonnunk, hogy kérjék, támogassák és válasszák gyermekeik számára a Katolikus Egyház által biztosított oktatást. Ezért minden lehetséges módon (templomi prédikáció, hirdetés, hírlevél, plébániai közösségek, honlapok, plébániai katekézis és csoportok, helyi újságok, kábeltévék, rádiók, szülői értekezletek stb.) pozitív és bátorító módon tájékoztassák a szülőket, nagyszülőket az új iskolai rendszerről.

Előzetes megjegyzések

Számos kérdés és bizonytalanság tapasztalható a kötelezően választható erkölcsstan, ill. hit- és erkölcsstan tárgyak bevezetésével, szervezésével, oktatásával kapcsolatban. Az alábbiakban a meglévő jogszabályi előírások alapján összegyűjtöttük a már tudható legfőbb információkat.

Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy az iskolai tanrendbe épített hit- és erkölcsstan oktatás lényeges területe Egyházunk tevékenységének, azonban a plébániai katekézist nem váltja ki, annak szerepe, feladata túlmutat az iskolai keretek lehetőségein. Továbbra is a plébániai katolikus közösség a hitre, Krisztussal való személyes kapcsolatra vezetés és a szentségekkel való találkozás elsődleges színtere.

• *Alapok*

A tantárgy megnevezése, jogállása

Hit- és erkölcsstan, kötelezően választható. Vagyis: nem kötelező, de a kötelezően előírt erkölcsstan helyett választható.

Vonatkozó jogszabályok, szabályok

- 2011. évi CXCV. törvény „a nemzeti köznevelésről” (Nkt.) 35. § (hatályos: 2013. szeptember 1-jétől), 97. § (7)
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 14. §, 15. §, 2013. március 22-i módosítása a hit- és erkölcsstan oktatásra vonatkozóan (módosította a 22/2013. (III.22.) EMMI rendelet.
- Nemzeti Alaptanterv

2013-ban érintett évfolyamok (Nkt. 97. (7))

2013. szeptember 1-jétől az általános iskola 1. és 5. osztályában vezetik be a kötelező erkölcsstant és a helyette választható hit- és erkölcsstant, felmenő rendszerben. A teljes általános iskolai átállás várhatóan a 2016/17-es tanévre történik meg.

• *A hit- és erkölcsstan tárgya helyzete az iskolában (Nkt. 35. §)*

Felelőse

A hitoktatásért felelős megyéspüspök illetékessége:

- a hit- és erkölcsstan oktatás, megszervezése,
- a jelentkezés megszervezése,
- a tárgy tartalmának meghatározása, ellenőrzése,
- a hitoktató alkalmazása, ellenőrzése,
- a foglalkozások ellenőrzése.

Ideje

Az iskola órarendjébe illesztett tanóra.

Fakultatív hittanoktatás továbbra is szervezhető a délutáni órákban!

A hitoktató státusza

Munkáltatója az egyházi jogi személy (adott esetben az egyházmegye). Alkalmazható munkaszerződéssel vagy megbízási szerződéssel.

Helyettesítés

Megszervezése a munkáltató (vagy a munkáltatói jogokat gyakorló személy) feladata, ezért neki kell jelenteni betegséget, egyéb akadályoztatást. Amennyiben nem tudja megoldani a helyettesítést, ő jelzi az intézmény felé.

Tárgyi feltételek

Igénybe vehetők az iskola által a nevelőtestület tagjainak biztosított oktatást segítő eszközök.

A tantermeket az intézmény biztosítja.

A hit- és erkölcstan tárgy tartalma, eszközei (tankönyv)

A megyésfőpásztor határozza meg.

Értékelés

Ugyanolyan módon történik, mint az erkölcstan órákon. Vagyis, ha ott osztályoznak, akkor a hit-és erkölcstant is osztályozni kell. (EMMI 14. §)

Finanszírozás

A hitoktató munkáltatójától kapja jövedelmét (míg az erkölcstan tanár az iskolán, a hit- és erkölcstan tanár az egyházi jogi személyen keresztül).

Ennek fedezetét az állami költségvetésben erre a célra elkülönített források biztosítják.

Jogorvoslat

Amennyiben az iskola nem engedi/segíti a hittanoktatás szervezését vagy akadályozza a tanulók jelentkezését, ezt a hitoktató munkáltatójának jelezze.

Időbeli ütemezés

- Az egyházak írásban fogják jelezni az iskolaigazgatóknak szándékukat hit- és erkölcstan oktatására. Ennek módjáról az illetékes megyéspüspök ad utasítást.
- Az igazgatók április 15-ig meghirdetik a szabadon választott tárgyakat (így a hit- és erkölcstant).
- Az általános iskola 1. évfolyamára a beiratkozás április elején esedékes, melyen szorgalmazzuk, hogy az egyházi jogi személy képviselője jelen legyen. A szülők ekkor jelzik választásukat.
- A többi évfolyamon (idén ez a 4. osztályt érinti csak) a jelentkezés határideje május 20.
- A csoportszámról célszerű egyeztetni a tanév végéig.
- Csoportok kialakítása

Csoportok szervezése

Az egyházi jogi személy feladata. A csoportok szervezéséhez az intézmény nem adhatja ki a tanulók névsorát, elérhetőségét. Az iskola közreműködésével juttatható információs anyag az érintett diákokhoz, szülőkhöz.

A szülői döntést a hit- és erkölcstan órákon való részvételről írásban kérjük.

A csoportok kialakításánál az előírt minimum létszám később kerül meghatározásra.

Csoportösszevonások

A csoportkialakításnál kis létszám esetén alkalmasnak látszik az azonos évfolyamonkénti, későbbiekben pedig az osztályonkénti összevonás is (1-4., ill. 5-8. évfolyamon belül).

• A hit- és erkölcstant oktató képzésére vonatkozó előírások

Hit- és erkölcstant az illetékes megyéspüspök megbízásából hitoktatási engedéllyel oktathat, akit az illetékes főpásztor erre alkalmasnak ítél.

„Az egyházi jogi személy által foglalkoztatott hitoktató alkalmazásakor [...] a 3. mellékletben foglaltakat nem kell alkalmazni. A hitoktatónak, hittanárnak egyházi felsőoktatási intézményben szerzett hitoktatói vagy hittanári, vagy más, a hitérettel kapcsolatos felsőfokú képzéssel és az illetékes egyházi hatóság megbízásával kell rendelkeznie.” (Nkt. 35. § (4))

Papok teendői

- a területén működő oktatási intézményekkel való kapcsolatfelvétel,
- a beiratkozáson, szülői értekezleten való részvételi szándék jelzése az iskolákban,
- szülők folyamatos informálása,
- hitoktatók kiválasztása, fölkerése az új feladatra.